

Warszawa, dnia 28 marca 2008 r.

**PREZES
URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI**

dr Mariusz Swora

GP-090-1 (9)/2008/ IF

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Kancelaria Ogólna

31. 03. 2008

**Pan
Jacek Jeziński
Prezes Najwyższej Izby Kontroli**

Działając na podstawie art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2001 r., Nr 85, poz. 937, ze zm.), **odmawiam podpisania Protokołu Kontroli z przeprowadzonej kontroli wykonania budżetu państwa w 2007 r. - część 50 Urząd Regulacji Energetyki , przedstawionego mi do podpisu w dniu 21 marca 2008 r.**

UZASADNIENIE

Przedłożony mi do podpisu Protokół Kontroli zawiera wady, polegające na tym, że:

1. W tytule Protokołu Kontroli błędnie wskazano organ, którego działalność podlegała kontroli. Kontroli podlegała bowiem działalność Prezesa URE, który jest centralnym organem administracji rządowej¹, nie zaś Urzędu Regulacji Energetyki - przy pomocy którego Prezes URE wykonuje swoje zadania.² W związku z powyższym dopuszczony przez ustawę - Prawo energetyczne skrót użyty w Protokole Kontroli (str. 1 wers 1) powinien brzmieć „Prezes URE” lub „URE” zamiast „Urząd”.

¹ Art. 21 ust. 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz.U. z 2006 r., Nr 89, poz. 625, ze zm.).

2. Zawartość nie w pełni odpowiada wymaganiom art. 53 ust. 2 ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli, zgodnie z którym „Protokół kontroli zawiera opis stanu faktycznego stwierdzonego w toku kontroli działalności jednostki kontrolowanej, w tym ustalonych nieprawidłowości, z uwzględnieniem przyczyn powstania, zakresu i skutków tych nieprawidłowości oraz osób za nie odpowiedzialnych”.

Analiza treści tego przepisu wskazuje na jego obligatoryjny charakter. Ustawodawca tym samym ustalił, bez żadnej wątpliwości, treść tego dokumentu poprzez zapis „zawiera” a nie np. „może zawierać”.

Protokół Kontroli zawiera opis stanu faktycznego, wskazuje na prawidłowe działania a także wskazuje na nieprawidłowości dotyczące, np.:

1. systemu Finansowo-Księgowego, który „nie zapewnia kontroli kompletności zapisów oraz ich poprawności w tym poprawności sekwencji dat (...)” (str. 6);
2. wprowadzenia 4 faktur do systemu pod błędną datą (str. 7);
3. odnośnie 39 przypadków, w których kontroler NIK stwierdził brak zapisów w polu „data operacji”, stwierdzono także, „że do ewidencji księgowej w trzech przypadkach nie wprowadzono dat wystawienia dokumentów.” (str. 8 - 9).

W odniesieniu do wskazanych nieprawidłowości, Protokół Kontroli pomija jednak inne wymagane ustawą ustalenia, takie jak: przyczynę powstania nieprawidłowości, zakres i skutki tych nieprawidłowości oraz osoby za nie odpowiedzialne.

Trudno jest bowiem, wyjaśnienia udzielone przez pracowników URE, a zamieszczone przez kontrolera NIK jako cytaty, uznać za wskazaną przez kontrolera NIK przyczynę powstania nieprawidłowości, jej zakres i skutek. Nie można także założyć, że osoba składająca wyjaśnienia, wskazana jest przez kontrolera NIK, jako osoba odpowiedzialna za powstanie nieprawidłowości.

Należy zauważyć, że w prezentowaniu przeze mnie powyższej interpretacji art. 53 ust. 2 nie jestem odosobniony. W „Komentarzu do ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli” stwierdzono, że „należy stanowczo opowiedzieć się za poglądem, że w protokole kontroli powinny być opisane zarówno nieprawidłowości, jak i przejawy prawidłowego działania jednostki kontrolowanej. Tylko wówczas stanowić on będzie podstawę do dokonania obiektywnej oceny na etapie formułowania wystąpienia pokontrolnego.”³ i dalej - „z art. 53 ust. 2 ustawy wynika, że w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości opis zawarty w protokole

² Art. 21 ust. 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne.

³ E. Jarzęcka-Siwik, T. Liszcz, M. Niezgódka- Medkova, W. Robaczyński. Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2000, str. 143.

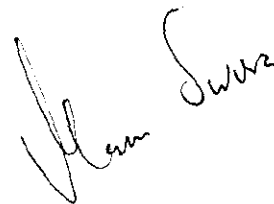
ma uwzględniać przyczyny powstania, zakres i skutek tych nieprawidłowości. Z protokołu kontroli ma wynikać także, kto ponosi odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości.”⁴

Przywołany art. 53 ust. 2 ustawy o NIK ma kluczowe znaczenie dla ustalenia treści wystąpienia pokontrolnego. Zgodnie bowiem z art. 60 ust. 2 ustawy o NIK „*Wystąpienie pokontrolne zawiera oceny kontrolowanej działalności, wynikające z ustaleń opisanych w protokole kontroli, a w razie stwierdzenia nieprawidłowości – także uwagi i wnioski w sprawie ich usunięcia.*” Autorzy przytoczonego wyżej „*Komentarza*” traktują tę kwestię podobnie pisząc: „*Protokół kontroli jest dokumentem o fundamentalnym znaczeniu dla postępowania kontrolnego. Stanowi on podstawę do sporządzenia dalszych dokumentów – wystąpienia pokontrolnego i informacji o wynikach kontroli.*”⁵

3. W Protokóle Kontroli zawarto (na str. 37) pouczenie o możliwości skorzystania przeze mnie z art. 59 ust. 2 ustawy o NIK. Zgodnie z tym przepisem „*Kierownik jednostki kontrolowanej (...) może z własnej inicjatywy złożyć kontrolerowi w terminie z nim uzgodnionym pisemne wyjaśnienia, o których mowa w ust 1*”, tj. wyjaśnienia dotyczące „*przyczyn i okoliczności powstania nieprawidłowości przedstawionych w protokole kontroli.*” W świetle sporządzenia, przedstawionego mi Protokółu Kontroli, niezgodnie z art. 53 ust. 2 ustawy o NIK, nie mogę skorzystać z przysługującego mi uprawnienia.

A jak piszą autorzy cytowanego już wcześniej „*Komentarza*” - „*ich zasadniczą rolą jest (...) dostarczenie dodatkowego, pomocniczego materiału dla sformułowania ocen, uwag i wniosków w treści wystąpienia pokontrolnego*”.⁶

4. Na str. 1, ostatni akapit - zawarto błędne ustalenie. Z ustalenia kontrolera NIK wynika, że Pani Monika Bronkau-Ługowska od dnia 1 lipca 2003 r. do dnia zakończenia kontroli zajmowała stanowisko Audytora Wewnętrznego. Tymczasem, Pani Monika Bronkau - Ługowska zajmowała to stanowisko do dnia 28 lutego 2008 r. a od dnia 29 lutego br. zajmuje stanowisko Dyrektora Biura Obsługi Urzędu.

⁴ jw. – str. 141

⁵ jw. – str. 141.

⁶ jw. - str. 164.